

новеното вече мнение, че Кратово, тоя виденъ нѣкога рударски градъ, е билъ сѣщевременно и книжно сръдище. Едващо появила се въ Виена, книгата се намира вече въ Кратово; вѣроятно, тя е принадлежала на Хаджи Якима, който се разписва въ нея. Въ графиката на бележката виждаме вече скорописни елементи, които наумяватъ тогавашния руски скорописъ. Такива сж напр. букви: а, в, е, з, и, к, л, м, я. Това писмо почна да се шири сръдъ балканскитъ славяни отъ рускитъ монаси въ Света-гора и отъ рускитъ учители въ Карловци. Максимъ Суваровъ и Емануилъ Козачински. Новата графика личи и въ датата на бележката, гдето хилядната е написана 1. Руското влияние е отразено и въ произношението: възвратното мѣстоимение е ся. Тия нагледъ дребни особености сж важни за уяснение на въпроса за школуването на Хаджи Якима.

Въ 1781 г. Якимъ се явява вече като хаджия и изповѣдникъ. Това показва, че преди 1781 г. или презъ сжщата тая година Якимъ е отивалъ на поклонение въ Йерусалимъ и е станалъ хаджия (поклонникъ). Могли бихме да предположимъ, че презъ самата 1781 г. Якимъ е отивалъ въ Йерусалимъ гдето си и набавилъ книгата **Описаніе стѣгнв бжїа града Йерусалима**, печатана сжщата година и изпроводена за разпродажба или за поклонъ на богомолцитъ въ Йерусалимъ. На това предположение обаче се противопоставя датата на книгата: 27 августъ 1781 г. Само поклонници, които посетятъ Йерусалимъ на Великдень, само тѣ могатъ да носятъ прозвището хаджия, а Великдень е презъ пролѣтъта. Съ други думи, трѣбва да приемемъ, че Хаджия Якимъ е билъ въ Йерусалимъ преди 1781 г. и че, като хаджия, той се интересувалъ да прочете въ книгата **Описаніе стѣгнв вжїа града Йерусалима** за онова, което по-рано е видѣлъ съ очитъ си.

А какво ни говори епитетътъ „изповѣдникъ“. Обикновено, това прозвище се даваше на монаситъ, представители на нѣкои голѣми манастири, като Рилски, Зографски, Хилендарски и пр., които пребиваваха въ метоситъ на тия манастири изъ градове и по-голѣми села и които изповѣдваха православното население. Изповѣдниците се наричаха и духовници. По-право, и всички свещеници отъ бѣлото духовенство сж изповѣдници. Практиката обаче е установила, изповѣдниците свещеници да се назначаватъ измежду по-възрастнитъ и известнитъ съ своето благочестие свещеници.